

Voorkómen van OVZ: een psychologisch perspectief

Preventie en aanpak van probleemgedrag

Patricia Simon GZ-psycholoog

Waar gaat het over?

- OVZ is onlosmakelijk gerelateerd aan probleemgedrag
- Door een methodisch multidisciplinaire aanpak van probleemgedrag kan OVZ worden voorkomen
- Hiervoor is de samenwerking psycholoog en arts essentieel
- Een goede samenwerking kenmerkt zich door een gezamenlijke visie, werkmodel, overlegstructuur en gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid en urgentie

Disclosure belangen spreker

(Potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Geen
<ul style="list-style-type: none">● Sponsoring of onderzoeksgeld● Honorarium of andere financiële vergoeding● Aandeelhouder● Andere relatie	Geen Geen Geen Geen

richtlijn probleemgedrag

- Er is een gedeelde visie persoonsgerichte zorg
- Persoonsgerichte zorg is gericht op de kwaliteit van leven, op het bevorderen van het welbevinden en op optimaal functioneren in het dagelijks leven.

richtlijn probleemgedrag

- Probleemgedrag is alle gedrag dat gepaard gaat met **lijdensdruk of gevaar** voor de persoon met dementie of voor mensen in zijn of haar omgeving
- Psychotisch gedrag
- Depressief gedrag
- Angstig gedrag
- Geagiteerd gedrag
- Apathisch gedrag

Focus op het voorkómen van probleemgedrag

- Aansluiten bij de behoeften van de cliënt
- Aansluiten bij de gewoontes en rituelen van de cliënt
- Bieden van passende prikkels
- De regie zoveel mogelijk bij de cliënt laten
- Aanhoudend alertheid op risicosignalering middels klinische observaties en meten
- Een multidisciplinaire methodische aanpak van probleemgedrag

Multidisciplinaire methodische aanpak

- Onderlinge communicatie en afstemming:
Gedragsvisite, MDO
- Analyse van het probleemgedrag
- Opstellen behandelinterventies: eerst niet-
medicamenteus!
- Evalueren!
- Mediatieve behandeling:
Signaleringsplan en Omgangsoverleg

Analyse van probleemgedrag

- Systematisch achterhalen van mogelijke oorzaken: somatisch, psychisch, sociaal, interactief, fysieke omgeving, organisatiefactoren
- CCE- model

Behandelinterventies: multidisciplinaire niet-medicamenteuze

Eerstestapinterventies

- Psychoeducatie
- Veilige en herkenbare woonomgeving
- Veilige en herkenbare sociale omgeving
- Reguleren slaap- waakritme: slaaphygiëne-adviezen
- Voeding (diëtist)
- Dagstructuur en dagbesteding, met aandacht voor beweegactiviteiten (fysiotherapie), muziekactiviteiten, buitenlucht, daglicht, mentale activiteiten
- Ondersteuning steunsysteem: verpleeghuis maatschappelijk werk

Tweedestapinterventies

- Psychologische en psychotherapeutische behandeling
- Bij een delier geen psychologische en psychotherapeutische behandeling mogelijk
- Vaktherapie: danstherapie, muziektherapie, beeldend therapie
- Psychomotore therapie
- Lichttherapie bij depressief gedrag
- Mediatieve behandeling door psycholoog

Mediatieve behandeling

Signaleringsplan

- Doel: invullen van behoeftes én voorkomen van escalaties van het probleemgedrag
- Is een benaderingsadvies
- Beschrijving van kenmerkende gedragingen, emoties, sociaal contact én de afgesproken acties
- In fasen die oplopen in ernst van het gedrag

Omgangsoverleg

- Doel: Beter kunnen omgaan met het gedrag en dus voorkomen van escalaties
- Gericht op eigen handelen én het handelen als team (groepsdynamica)
- Inpassen persoonsgerichte zorg: wie is deze cliënt?
- Psychoeducatie

Succesfactoren voor een goede samenwerking

- Continuïteit
- Gezamenlijke visie
- Multidisciplinair overleg
- Een helder werkmodel
- Gedeelde verantwoordelijkheid en gevoel van urgentie:
 - Motivatie
 - Enthousiasme
 - Initiatief tonen
 - Flexibel aanpassen
 - Respect voor verschillen
 - Open communicatie

Hier ging het over!

- OVZ is onlosmakelijk gerelateerd aan probleemgedrag
- Door een methodisch multidisciplinaire aanpak van probleemgedrag kan OVZ worden voorkomen
- Hiervoor is de samenwerking psycholoog en arts essentieel
- Een goede samenwerking kenmerkt zich door gezamenlijke visie, werkmodel, gedeelde verantwoordelijkheid en urgentie

Patricia.Simon@Florence.nl

Liever Florence